

Ant. Foerster, Sedem moških zborov. Izdala in založila „Glasbena Matica“ v Ljubljani. 1910. 4°. (XXXVIII. zvezek Matičinih zborovskih partitur).

„Glasbena Matica“ je v spomin sedemdesetletnice skladatelja Antona Foersterja izdala pričujoči zvezek kot drugo knjigo zbranih njegovih skladb. S sliko skladatelja okrašen zvezek obsega sedem odličnih moških zborov in sicer: Tri mi tuge, Razbita čaša, Vihar, Na boj, Spak, Podoknica in Umril je mož.

Foerster razpolaga s temeljitim kontrapunktičnim znanjem, zato piše za vse glasove enako dobro pevno. Njegova dela se vidijo na prvi pogled težka, a ravno pevnost glasov jim odvzame navidezne težkoče. Vsak glas več ali manj more samostojno nastopati, kar da skladbi zanimivost in polifonski značaj. Čudim se zato, da naši zbori tako neradi segajo po Foersterju, katerega skladbe po svoji vrednosti večkrat daleč prekašajo stotine domačih in tujih stvari. Držeč se sicer prostega kontrapunktičnega stavka imajo Foersterjeve kompozicije v obče nekoliko cerkvenega duha, čemur se ne čudim, saj je on v prvi vrsti ustvarjal cerkvena glasbena dela, ki so znana tudi daleč izven naše ožje domovine. Foerster je najproduktivnejši slovenski skladatelj. Iz malega motiva zna potom imitacije, predelavanja, varijiranja itd. z lahkoto zapisati obsežno skladbo, ki je enotna, kakor iz enega kosa vlita. Sicer se drži glede modulacije, harmoničnih in ritmičnih novosti svojih konservativnih načel; pevcem daje le zdravo, krepko hrano. Pri njem je vse naravno, logično in umerjeno. Nikjer nas ne iznenadi, strastem ne da duška, v veselju kakor v žalosti ne uhaja čez meje, v katerih se drži dobro vzgojen človek. Izmed teh sedmih zborov sta po mojem okusu najboljša „Spak“ in „Umril je mož“, zlasti zadnji. Seveda ima nemalo zaslug tudi pesnik S. Gregorčič, ki je dal pesnitvi učinkujoč kontrast, katerega je Foerster krasno izrabil. Prvi del težak, globoko turoben *d mol*, drugi del zmagonosen *d dur*! „Umril je mož — mož živi!“ To nagrobnico bi moral znati vsak pevski zbor! Lahka je, a mogočno učinkovita.

Resnejši in izurnejši zbori smeli bi se lotiti „Spaka“. Besedilo mi nič kaj ne imponira; Foerster je ustvaril iz njega, kar se je dalo; no, konec bi si mislil drugačen. Vrag in pa jasen *as durov* trizvok se nič kaj ne skladata. Skladba je najtežja te zbirke. „Razbita čaša“ je ljubko delo, „Vihar“ pa dokaj težavno. „Na boj!“ mi ugaja najmanj; preobjedli smo se nemara krvavih pozivov na poboj in klanje sovražnika. Tudi v tem oziru bo treba nekakega razoroževanja. „Podoknica“ je skladba za gotove priložnosti, ki pa jih je dandanes čimdalje manj. „Tri mi tuge“ je v glasbenem oziru lepo delo, ki daje zlasti baritonskemu in basovskemu solistu priložnost pokazati svoje zmožnosti. Zbirka bodi toplo priporočena vsem pevskim zborom, ki hočejo pokazati, da se v resnici trudijo za napredek slovenske pesmi.

E. Adamič.

Osem samospevov s spremljevanjem klavirja. Izdala in založila „Glasbena Matica“ v Ljubljani 1910. Cena 3 K.

Ta publikacija „Glasbene Matice“ ima dva Lajovčeva samospeva „Serenado“ in „Nočne poti“; zlasti prvi je velike umetniške vrednosti, ki je pri zadnjem

Matičinem koncertu dosegel vsestranski uspeh. Zbirka prinaša troje Adamičevih samospevov: „Na lipici zeleni“, „Pri studencu“ in „Planinec“, dvoje Pavčičevih: „Pastarica“, „Pred durmi“ in enega Vl. Flögla „Jednom kad za tihih majskih noči . . .“

Viktor Parma, Povodni mož. Balada, zložil France Prešeren. Za soli, zbor in orkester uglasbil in slavnemu pevskemu zboru „Glasbene Matice“ poklonil. V založbi lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. Ljubljana 1911. 4°. Priredba za klavir. Cena 4. K.

Na razpolago mi je, žal, samo klavirska priredba, in sicer dokaj nesrečna. Pevski del je pisan med klavir, izvzemši nekatera mesta, kjer ni šlo drugače. Morda je to iz ekonomičnih ozirov založniku prav, a onemu, ki hoče skladbo z zborom naštudirati — saj se skladba lahko poje menda tudi samo s klavirskim spremljevanjem — pa je to dokaj nerodno.

Skladba je lahko delo, skozi in skozi melodično, spominjajoč semtertam na razne vesele plesne urice; saj pa tudi zna „Povodni mož“ plesati, da je veselje. Parma pozna dobro okus občinstva. Noče ga mučiti in utrujati z modernimi harmoničnimi pridobitvami. Ritmično enostavna, skromno tematično izdelana skladba je prijetno zaokrožena in ne bo povzročila zboru, solistoma pa le izjemno posebnih težav.

Kakšna je instrumentacija, ne vem; zdi pa se mi, da je efektna, kakor to lahko od praktika Parme pričakujemo. Mnogo so naši dnevnikarji pisali o razdelbi skladbe, o njenih vrlinah in lepotah. Strinjam se z njimi in želim delu in njega skladatelju, da bi se prav mnogokrat izvajalo. Delo je eno izmed redkih slovenskih skladb za orkester, zbor in soli in pomeni v tem oziru obogatitev slovenske glasbene literature.

E. Adamič.

Koncert „Glasbene Matice“. „Glasbena Matica“ resno vrši svojo nalogo; v šoli vzgaja muzikalni naraščaj — nad 400 učencev, izdaja izvirne slovenske skladbe in proizvaja na svojih rednih koncertih v zadnjem času, kar posebno pohvalno omenjam, povečini skladbe naših domačih umetnikov. V tem znamenju se je vršil tudi zadnji koncert dne 10. maja v Unionski dvorani. Seveda nam na polju klavirske literature žal še nedostaja večjih del koncertnega značaja, segati moramo po tujem. Naš mladi umetnik g. Anton Trost je otvoril koncertni spored z Mendelssohn-Lisztovo Svatbeno koračnico in rajem vil iz „Sen poletne noči“, kateri je dodal Chopinov Notturmo op. 48. št. 1, in ga zaključil z Beethovnovim tretjim koncertom. Njegovo igro smo občudovali: markantnost v ustopih in izredna tehnika spojena z globokim čuvstvenim umevanjem. Na tem polju je g. Trostu, sedanjemu gojencu akademije za glasbo in upodabljačo umetnost na Dunaju, osigurana sijajna bodočnost. — Kot koncertna pevka z lastnim programom je prvič nastopila pred širjim občinstvom gdč. P. Bolè. Njen ljubki, srebrnočisti in fino izšolani glas se nam je hitro omilil. Njeno petje je lahko, neprisiljeno in pristrčno in prav zaradi tega tako lepo. Slišali smo Devovo „Kanglico“ in „Pastirico“, Lajovčevo globoko zamišljeno „Serenado“ in arijo „Casta diva“ iz Bellinijeve opere „Norma“. Posebno zadnja izmed navedenih točk zahteva od pevke vzpričo mnogih težkih koloratur posebno izvežbanost glasu; gdč. Bolè jih je izvedla z veliko preciznostjo, za kar ji gre neomejeno priznanje. Ko pa postane njen glas še nekoliko polnejši, kar je gotovo pričakovati, bomo imeli v njej najboljšo interpretinjo one miline, ki se nam izraža v staroitalijanskih arijah. H koncu je dodala ljubko Taubertovo pesmico „Ptiček v gozdu“, ki nam je znana že izza lanskega šolskega koncerta „Glasbene Matice“.